

Liikennealan kestävän kasvun ohjelma 2021 – 2023

Ohjausryhmän 16. kokous

Aika: Tiistai 17.5.2022 klo 10.00 – 12.07

Paikka: Läsnä/Etäkokous

Osallistujat:

Andersin Jari, Maanmittauslaitos
Asp Emil, LVM pj
Eloranta Sauli, VTT
Forsblom Marko, ITS Finland
Hautala Raine, VTT
Holm Markus, Vantaan kaupunki
Hyrkkänen Juhana, Ilmatieteenlaitos
Kilpeläinen Marko, Oulun kaupunki
Koskinen Jenni, Traficom
Moilanen Paavo, Ramboll (vieras)
Ojanen Tapio, Väylävirasto
Orjasniemi Tiia, LVM
Peltonen Risto, Turun kaupunki
Pääatalo Mari, Espoon kaupunki
Rantanen Teppo, Tampereen kaupunki
Remonen Sanni, ITS Finland (vieras)
Saariaho Mikko, Fintraffic
Saario Kaisa, Helsingin kaupunki
Salminen Karri, ITS Finland
Suoyrjö Esa, Väylävirasto
Riihelä Atte, LVM
Wallander Jouni, Solita
Ylisiurunen Kimmo, Ramboll

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Emil Asp avasi kokouksen klo 10.00.

2. Asialistan hyväksyminen ja edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin asialista ja edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. TELIA

Telian Satu Orava ja Kalle Mehtola kertoivat Datan hyödyntämisestä liikenteeseen liittyvissä analyyseissä, erityisesti siitä, kuinka Telia auttaa yrityksiä/ yhteisöjä keräämään dataa, millainen rooli Teliällä on julkisen liikenteen palveluissa sekä näkemyksiä logistiikan digitalisaatiosta. Telia vastaa mm. Teslojen tietoliikenteestä Pohjoismaissa, toimii joukkoliikenteen operointidatan tuottajana (mm. Pohjolan Liikenne, HSL) ja anturoi ajoneuvojen ja matkustajalaskentadataa, mahdollistaa ajotavan seuranta jne. kuljetusyrityksissä kattavalla integraatioalustaratkaisulla. Ajoneuvovalmistajat eivät ole olleet halukkaita jakamaan ajoneuvojen tietoja kuljetusyrityksille, mutta datan luovuttaminen teleoperaattorille on nähty hyväksyttävänä vaihtoehtona. Telia ottaa alustansa kautta vastuuta datan laadusta sekä oikeaoppisesta käytöstä.

Telia on kehittänyt tuotteitaan ja ratkaisujaan vahvasti suomalaisen osaamisen ja yhteistyön pohjalta. Tavoitteena on lisäksi, että kaikki mitä tehdään, tehdään globaalisti, koska markkina ei ole vain Suomessa. Suomessa ollaan valmiimpia uuden teknologian käyttöönottoon, mikä edesauttanut suomalaista edelläkävijyyttä kehitystyössä.

Keskustelussa tuli esille mm. vastaavien teknologioiden mahdollisuudet liikennevalojen havaintotiedon tuottamiseksi kuvan tulkinnalla ja laajemminkin liikennejärjestelmän laaja-alainen digitalisointi. Todettiin Telian esitetyn kokonaisuuden olevan hyvä esimerkki suomalaisen osaamisen kytkemisestä kansainväliseen alustaan ja vientiin. Vastaavia tulee löytää lisää ja hyödyntää laaja-alaisesti – ekosysteemisenä vientinä.

Telian esitys liitteenä 1.

4. VTT + KEINO

Ville Valovirta VTT:ltä ja Rikka Munne Business Finlandilta kertoivat KEINO -osaamiskeskuksen toiminnasta. KEINO, verkostomaisena usean toimijan osaamisverkostona, tarjoaa osaamista innovatiivisten hankintojen läpivientiin organisaatioissa - johtamisen innovatiiviset hankinnat -ohjelma yhtenä esimerkkinä. Innovatiivisia hankintoja tuetaan joko asiantuntijaosaamisella tai erikseen rahoittamalla innovatiivisten hankintojen prosessia ja käytäntöjä.

Syksyksi on lisäksi suunnitteilla Smart City -teemaista innovatiivisten hankintojen ohjelma, missä todennäköisesti jotakin liikenneaiheitakin. Lisäksi vähäpäästöiset liikenteen, sähköisten työkonien käyttö työmailla ovat ajankohtaisia asioita, jotka jo nyt esillä KEINOn prosesseissa.

IJH -rahoitus on tarkoitettu hankintayksiköiden tueksi innovatiivisten hankintojen toteutukseen. Tukea on saatavissa toteutuksen suunnitteluvaiheesta hankinnan läpiviennin myötä aina pilotointiin ja

kokeiluvaiheeseen. Hyvin suunniteltuna ja pilotoinnin tulosten sen mahdollistamana voidaan siirtyä välittömästi tuotantovaiheeseen ja siten referenssin syntyyn.

KEINOn Innovation Broker -mallissa hyödynnetään yritysten innovaatiotietoja ja ennakoivaa dataa hankinnoista. Uusi jatkuva haku käynnistyy syksyllä 2022.

Käydyssä keskustelussa esille tuli mm.

- Juridiset kysymykset nousevat usein esille. Innovatiiviset hankinnat vaativat valmistelua, mistä syystä kiire usein estää uusien, innovatiivisten ja siten hieman työläimpien tapojen hyödyntämisen. Aktiivinen keskustelu markkinoiden kanssa enemmän kuin suositeltua. Innovatiiviset hankinnat mahdollistavat hankintalain mukaisen etenemisen pilotoinnista tuotantoon.
- Keskustelussa nousi esille myös, ettei hankintayksiköillä ole välttämättä tarpeeksi osaamista IJH:n soveltamiseen. Hankintayksiköiden tukeminen konkreettista ja mahdollistaa hankintaa edeltävän suunnittelunkin tukemisen madaltaen näin uusien menetelmien käytön kynnystä.
- Eu-hankerahan kytkeminen innovatiivisiin hankintoihin on myös samanaikaisesti mahdollista, kylläkin riippuen rahoitusmekanismeista.
- Todettiin osaamisen ja tietämyksen lisäämisen hankintayksiköiden työn tueksi olevan merkittävässä roolissa. KEINO tarjoaa työkaluja ja tietämystä kasvuohjelmassakin esille tulleiden haasteiden (mm. kiire, lainmukaisuus ja osaaminen) taklaamiseksi, jotta innovatiiviset hankinnat yleistyvät.

Esitykset liitteinä 2 ja 3.

5. Liikennealan kestävän kasvun ohjelma 2022-2023 toimeenpano

Kimmo Ylisiurunen kävi läpi ohjelman yleistilanteen, toimenpiteiden statuksen sekä ohjelman toimenpiteiden seurannan periaatteita jatkossa.

Keskusteltiin tilannekatsauksesta. Toimenpiteissä edetään ja seuraavassa käsitelty priorisointi tarkentaa tehtäviä. Esiteltyä uutta yksinkertaista toimenpiteiden seurantamallia pidettiin hyvänä ja sen mukaisesti edetään tulevassa ohjausryhmässä ja tarvittaessa seurantatapaa kehitetään oppien ja käytäntöjen myötä.

Esitys liitteenä 4.

6. Ohjelman koordinoinnin painopisteet 2022

Ylisiurunen kävi läpi ohjelman koordinoinnin suunniteltuja painopisteitä. Painopisteitä on suunniteltu ohjausryhmän, puheenjohtajiston ja sihteeristön toiveesta ja yhteistyössä mm. käytettävissä olevien resurssien kohdistamiseksi tehokkaasti.

Painopisteiden laatimiseksi ohjelman toimenpiteitä on luokiteltu niiden ”roolin” näkökulmasta sekä asemoitu erityiselle toimenpidekartalle. Luokittelun pohjalta on nostettu esille vuodelle 2022 priorisoituja tehtäviä, joiden on nähty olevan ohjelman koordinaation vaikutuksien näkökulmasta tehokaimpia vaikutuksen keinoja.

Keskusteltiin painopisteistä. Luokittelua ja priorisointia pidettiin hyvänä ja todettiin tehtävien kesken vielä tapahtuvan priorisointia. Todettiin edettävän esitetyn mukaisesti.

Esitys liitteenä 4.

7. Viestintä

Sanni Remonen kertoi laaditusta viestintäsuunnitelmasta (ks. liite 4), joka tukeutuu vahvasti ohjelmalle asetettuihin tavoitteisiin – kansainvälinen näkyvyys ja kansallinen yhteistyö ja synergia. Future Mobility Finland on keskeinen kansainvälisen viestinnän kanava, jonka avulla tuetaan suomalaisen liikennealan brändiä ja yritysten kansainvälistymistä ja sen sisällön tuottamiseen panostetaan aktiivisesti. Suunnitelmassa esitetään myös joitakin ulkopuolisia sisältötuotantopalveluita, joista sovitetaan erikseen.

Kansallisesti viestintä tukeutuu verkostomaiseen toimintaan sekä sitä tukevaan LinkedIn -viestintään alan toimijoille kotimaassa. Viestinnän runkona toimii ohjelmakoordinaation päivitettävä viestinnän vuosikalenteri.

Kasvufoorum järjestetään tänä vuonna 6.9.2022 yhdessä Business Finlandin Smart Mobility –ohjelman kanssa.

8. Seuraava kokous

Seuraavat ohjausryhmän kokoukset (09/2022 ja 12/2022) sovitaan Doodle -kyselyllä.

9. Muut asiat

Muita asioita ei noussut esille.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.07.

LIITTEET Liite 1. Telian esitys, Satu Orava
Liite 2. KEINO -esitys, Ville Valovirta
Liite 3. Innovation Broker -esitys, Riikka Munne
Liite 4. Ohjelman toimeenpano, painopisteet ja viestintäsuunnitelma, Kimmo Ylisiurunen, Sanni Remonen

JAKELU Ohjausryhmän jäsenet